

SETMANARI ILUSTRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNCIS

Número Extraordinari

◆ 15 CENTIMS ◆

SURT LOS DISSAPTES

◆ 15 CENTIMS ◆

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. 2
Los suscriptors del interior reben
las obres del folletí encuader-
nadas.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

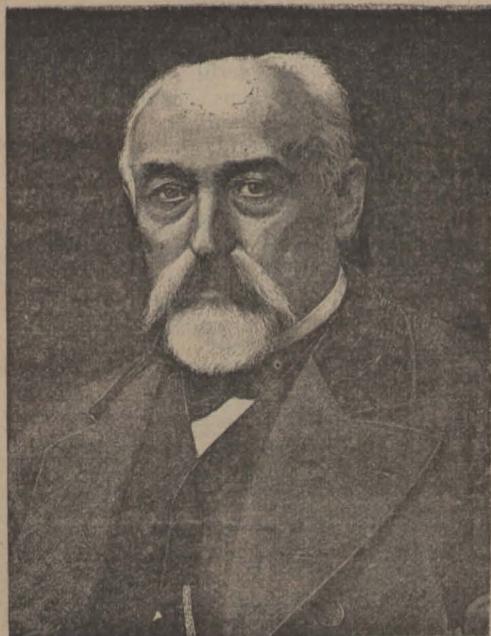
PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 10 cts:
» extraordianari. . . . 15
Los números atrasats son al ma-
teix preu y sense folletí.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Carrer de las Cabras, 13, segón.

Bussó à la escala

MARIAN AGUILÓ Y FUSTER

Es un dels homes à qui déu més agrahiment lo rensei-
nement literari català.

Va neixer à Palma de Mallorca, lo dia 16 de Maig
de 1825, y desde molt jove ha sentit entusiasme per
la poesia y tradicions populars, havent durant la seva
llarga vida literaria, fet molt en aquest sentit, de tra-
balls anomenats avuy en dia estudis folk-lòrichs.

Va cursar la carrera de jurisprudència en nostra Uni-

versitat y entrá á formar part del cos d' empleats de la Biblioteca provincial, en Mars de 1844, puguent en lo cumpliment de son nou destino dedicarse al coneixement y estudi del idioma de la regió nostrà, à qual estudi se consagrà ab tal passió, que concebi la idea de son restabliment en una època que lo català era mort, literariament parlant.

A principis de 1858 fou ascendit à primer bibliotecari de la Universitat de Valencia, completant allí los seus coneixements llengüístichs y acabar de escriurer la seva obra *Bibliografia catalana*, premiada à Madrid en lo concurs de 1860.

La idea de restablir los Jochs Florals trobà en Marian Aguiló un ardent defensor, y lo seu nom se troba entre lo dels fundadors de la nomenada institució, que ha sigut lo bressol del Renaixement de la llengua patria.

L' any 1862 fou elegit mantenedor dels Jochs Florals y en 1867 va serne President y altras vegadas ha format també part del Consistori.

Va serne proclamat mestre en Gay Saber, l' any 1866.

La reproducció de antichs textos catalans ha trobat en Aguiló un sacerdot incansable, y à tal cult se deuen les edicions de llibres dels passats sigles que ab fidelitat escrupulosa ha fet estampar, verdader monument aixecat à nostra literatura de la edat mitjana.

Son innombrables ademés las obres que com à fruit de son trball constant té en estudi y preparació, trobantse entre elles lo Diccionari general de la llengua catalana y un *Cansoner català*, de qual importància pot judicarse per lo primer volum que va donar à la estampa no fa pas molt temps.—B.

TEATRO CATALÁ

LA ESPIGA ROJA.—Drama en tres actos, en vers, original de D. Simon Alsina y Clos. Estrenat en la tarde del 8 en la Societat La Nueva Lira.

La representació d' aquesta obra sigué rebuda ab aplauso especialment als finals d' acte en que 's demaná á l' autor. Aquest no volgué presentarse fins al final á rebre los aplau os de la concurrencia qu' era numerosa.

Lo desempenyo, voluntariós, encare que sens il·luminent.

Com á mostra de la correcte versificació que adorna l' obra végisen lo fragment que publiquém á continuació.—X.

Rey de rassa molt capdal y que respectava 'l mon: era 'l rey, Felip segon, y 'l fill lo Príncep real. May lo reyalme espanyol ha sigut mes gran ni extens: era allavors tant inmens que sempre hi brillava 'l sol. Mes com los reys son també apesar de sa grandesa, fills de la naturalesa qu' esclaus á sas lleys nos tè, en las sombras misteriosas del palau dels reys d' Espanya, hi varen dur la sisanya las passions mes monstruosas, y rendint la sens igual noblesa que admirá al mon, feren á en Felip segón butxí del príncep real. Era 'l rey místich, surrut, pensatiu y poch confiat; en lo amor desenfrenat, y ab lo poder absolut. Y era 'l príncep com la flor que 's blinca al bes del oratje: com si fos d' altre llumatge, tot era ànima, tot cor. Per etzar que 'l mon no alcança á descifrar may la lley, vā prendarse 'l fill del rey d' una príncipa de Fransa, y ab lluhit accompanyament, que honors y noblesa entranya, la jove fou duta á Espanya pera fer lo casament, puig la crónica que val conta que també ab anhel la príncipeseta Isabel volía al príncep real. Entrá á la cort la donzella y tot desseguit lo poble simpatisá ab lo port noble y gràt hermosura d' ella: y per no ser á tal lley diferent quan l' admirá, enamorat ne quedá lo mateix que lo poble, 'l rey. Mes no enamorat com pare que pera 'l seu fill la vol: sino com qui algun consol del amor desitja encare, y aixis es que ab la fatal passió, que aturdeix al mon, va envejar Felip segon lo goig del príncep real.

—¿Qu' es esser rey? Qu' es tenir mils de pobles subjectats? Qu' es lo dir: en mos estats sempre 'l sol hi veig lluhir? Qu' es la glòria de la guerra? Qu' es la esperança del cel? iQu' es lo poder sens recel governar tota la terra, si no 'm calma la frisana que 'm consumeix sense treva del desitx de ferme meva á la príncipa de Fransa!— Y com que un rey quan s' afanya porta á cap la seva empresa, la destinada á príncipes passá á ser reyna d' Espanya. Y no veyst lo perill á que la seva honra exposa, lo rey per contes d' esposa doná madrastra al seu fill. Que ab tota la desleal ceguera d' un goig profon, va ferse 'n Felip segon rival del príncep real. Pero desde 'l trist moment que lo rey vegé á la príncipa entre 'ls seus brassos, mes presa de terrible anyorament, sentí las fortas fibladas dels celos, y d' allavoras no va tenir maymes horas tranquilas ni benauradas. Per tot topava ab estranyas fantasma de desonor, y sentia la tremor del infern en sas entranyas. Per tot recel y perill y sombras y abims sens mida; per tot la imatje afigida del seu desventurat fill, que sense ni obrir los llavis y sols ab mirar que afronta, li demanava estret conta dels seus sufriments y agravis. Y 'l veure que la de Fransa com una flor trasplantadá per l' amor n' era migrada, jurá 'l rey pendren venjansa. Venjansa tant infernal que havia d' extremí al món, com si res Felip segón sigués dels príncipes real. Al arrivá aquí la historia d' aqueix singular procés, com si tacar no volgues del rey Felip la memoria, del príncep calla la sort com si may hagués viscut ó bé se 'l haguès endut - repentinament la mort. Hi há qui diu que anà á la guerra per ordre del mateix rey, y en ella cumplí la lley á que 'ns subjecta la terra y altres dihen que morí en una presó amagat després d' haverli donat una beguda ab verí. Y la sospita fatal correugué per tot lo mon, de que fóu Felip segón butxí del príncep real. En vā á Déu vā consagrar lo rey la seva existencia; lo rosech de sa conciencia

ja may més lo vá deixar.
Més que avants se feu surrut
y mistich y venjatiu:
devant la cort més altiu
y ab las lleys més absolut.
Y per lográ 'l celestial
perdó de Deu, á morir
vá anar en lo monastir
que 'n diuhen del Escorial,
hont encar glatint son cor
feyan ja en sas carns destrossa
los cuchs, com si dins la fossa
hi hagués passat molts anys mort.
Mori aixís desesperat
dins una celda, ab feresa,
lo rey á qui mes grandesa
la historia patria ha donat;
y com la historia es lleal
pera 'ls reys, li calla 'l mon
que matá Felip segón
al seu fill príncep real.

CATALUNYA PINTORESCA

Barberà—Carrer Major.

Del primer pas al abîm

(Conclusió)

L' esposa de D. Llorens, sens saber á cual causa atrairho, no trobaba en lo seu marit las finas atencions

d' altre temps, y aixó la feya viurer trista, estat que preocupaba al seu espós, entelant la ditxa que disfrutaba fora de casa.

Los fills de la Sra. Ramona, anyoradissos d' amor, y ab prou coneixement pera comprender algo de lo que passava, miraban ab desvío á sa mare, los días que 'ls visitaba, entrevistas que no suvintejaban gayre, puig que lo ciudado de sa persona atenta sempre pera agradar al amant, li absorbia gran part del temps.

Als dos anys, la monotonía d' aquella vida exenta de attractius, de novetat, va cansar á la Ramona, que desitjosa de lluir lo fruit de sa conquista, a tormentaba al enamorat comerciant pera poder saborejar lliurement de sos amors.

—No pot ser,—deya ell; las conveniencias socials me privan de donarte un goig que fora 'l meu;—pero tant y tant insistí la dona, que l' entresa de D. Llorens cedi, y pretestant un viatje per assumptos de negoci, ne van empender abdos un al extranger.

La Suissa y la Italia foren teatro del esplayament del seu amor, y de retorn comprá D. Llorens una magnifica easa á Vilanova, hont hi deixá instalada sa parella pera acabar de passar l' istiu, mentres, com de costum, enviaba sa familia á Cerdanya quedantse ell á Barcelona.

Tal com per entre las onadas de vert blat contrasta per la vivor de son color punzó la airosa rosella, aixis mateix destacaba la Sra. Ramona per son luxo explendorós entre la societat vilanovina, que poch avesada á la munificencia, acudia enlluernada als richs salons de la *dama* barcelonina, que allí 's feya passar per muller llegítima de son visitant.

Un dia dels que don Llorens acudia á son palau d' amor, pera disfrutar en brassos de la voluptuositat, no trobá en la casa á la seva Ramona; preguntá al servey per la senyora, y no pugueren dirli altre cosa sino que havia surtit al demati y no havia tornat encara.

Estranyat y engelosit, l' amant esperá lo retorn d' ella, lo cual va efectuarse molt entrat lo vespre.

—¿D' hont vens?

—Ah, tú aquil quin greu me sab; he passat lo dia á la masia d' una amiga. ¡M' he divertit molt! Bé, tú ja 'm perdonarás, ¿no es cert?

—Sí, videta meva; jo 't perdono: donchs que en aixó no hi ha falta; mes, per Deu, Ramona, no m' enganyis may, perque t' estimo tant, que sens lo teu amor, jo moriria.

—Vaja, no sias tonto, Llorens, ètan ingrata fora? No duptis de mí; lo meu cor sols per tú batega.

Feya d' aquesta escena cosa de dos mesos, cuan un dia se repetí lo cas de acudir D. Llorens á Vilanova y no trobar lo seu colom á casa; pero en la ocasió última lo cas era més grave, pues que havia avisat per carta la visita.

De las preguntas fetas al servey, deduhi que la seyyora no havia dormit á casa la nit anterior, y que res sabian respecte á si aquella nit vindria; no havia dit al marxar altra cosa sino que anaba á passar un parell de días á ciutat.

D. Llorens concebi violentas sospitas respecte á la fi delitat d' aquella dona, y lo seu cervell comensá á bu-

llir; las ideas s' apilonaban en ell d' una manera confusa, mentres que esgarrifansas de fret extremian lo seu cos, fret que prompte se interpolaba ab fortas ardenças que l' hi donaban febre.

Aquella nit no retorná á casa la mestrossa, pero al endemà cap allá las nou del dematí, va compareixer

Al trobarse ab son amant, no va denotar gran sorpresa, y acostantse, l' hi doná un copet á la galta, tot dihent:—¡Ola, mono! Ahi t' esperaba... .

D. Llorens, que á pes d' or havia comprat la adhesió del servey, pera poder examinar ab vritat fins hont arribaba la rahó de sas sospitas, al toparse cara á cara ab tant de cinisme, no pugué comprimir la gelosía que esberlaba lo seu pit, y esclatant ab rabia, ab més tremolor que energia, va dir:—¡Infame! ¿Aixis pagas l' amor intens que t' porto y en aras del cual t' he sacrificat fins los mes sagrats debers?

Ella, restá un moment sorpresa, mes va sobreposar-se y comprengué trta la gravetat de la situació al veurer damunt de la taula-vetllador una carta closa.

— Bé, ¿y qué hi fet que tú no fassis? Lo teu amor ja 'm cansa; vull home pera tot estar, que sia meu de dia

y de nit; que á tot hora 'm satisfaci, y que no 's dongui vergonya de portarme del bras per totarreu. Tú no ets aquest home; l' he buscat y ja 'l tinc. Hem acabat, Llorens; tú ab los teus diners trobarás donas; jo ja he trobat amant.

L' home abrumat per lo pes del remordiment de sa conciencia, que l' hi duya á la memoria, reflexada davant per devant, la conducta y amor de sa esposa en comparació ab aquella dona, se deixá caurer exànim en una marquesina, mentres que la senyora Ramona cridaba la cambrera pera que preparés l' esmorsar.

Avants del any, D. Llorens moria en lo manicomi de S. Boy, y sa muller liquidant malament sa fortuna, salvaba d' ella una petita part fentne frente ab dignitat heroica al fat advers, pera cuidar lo pervindre dels seus fills.

En cuant á la senyora Ramona, després d' haber causat la ruina de son segon amant, rich hisendat de la vila de Sitges, y prosseguit algun temps la vida de aventuras, morí víctima de sa conducta, sola, crfana d' amor, faltantli tot, sens tenir en son malhaurat llit de mort, ni lo consol de la companyia dels seus fills

CATALUNYA ARTÍSTICA

Alella.—Vista de la Iglesia.

Las pobres criaturas, per abandono complert de sa mare, havian sigut tancadas en una casa de beneficencia.

La vida ofereix aquets esculls, lo primer p's per lo camí del vici es prompte donat, y las mes de las vegadas no s' ovira l' abim en que 's va á caurer, ants al contrari, sol presentarse com á cosa natural y sense consecuencias... l' abandono dels propis deberes.

J. BRÚ.

NOTA.—A la primera part de aquest article, plana 383, corresponent al número 148 del periódich y en la ratlla quinta ants de acabar la primera columna, va passar una notable errada de caixa. Allá hont diu: La malicia refinada... etc., deu dir: La molicie refinada... etc.

L' AUTOR.

Siluetas Barceloninas

UN DE LA CLAQUE

Aquesta més que véurerla la sentim.

Pero viu entre nosaltres, forma part intima de tot espectacle teatral y val la pena de perfilarla á veure si á copia de posarla á la vergonya sabrá cumplir més be sa obligació.

La *claque*, en molts països representa un poderós auxiliar pera fer resaltar tot lo que verdaderament mereixi tal distinció.

Tota institució acostuma á fundarse ab bona base; després venen las adulteracions y acaban per no deixar d' elles si no un fruit dolent, que reclama la necessitat de suprimirla.

Se fundá la *claque* pera contrarrestar l' apatia que acostuma á notarse alguna vegada en lo teatro, quan per falta d' espectadors, ó especialment s' hi congrega publich escullit que no vol molestarse, per més que la representació li agradi, á gratificar al artista en la forma demostrativa convinguda en lo teatre, ó per un públich distret que no ficsa sa atenció en lo que passa al escenari, com si sentis egoisme de que 'ls qu' hi surtin li prenguin la feyna d' exhibició que precisament l' ha dut allí aquell vespre.

Se pensá com evitar aquell neguit que tot espectador de bona fé ha sentit més d' una vegada, devant de una representació, manifestantseli pensant: *Es estrany, no hau aplaudit això? Tan bonich qu' es! Ahir varen fer repetir aquest número y avuy no... oh, y avuy ha sortit millor. M' ha agratadat... anava aplaudir... quin ridicul, hauria sigut jo sol...* Y aixis per l' estil, faltant moltes vegadas aquell calor que tan be afavoreix la corrent qu' entre públich y actors deu establirse.

Se buscá gent abte pera 'l cas, se 'ls gratificá merescudament y la introducció del nou element doná bons resultats.

Importat lo càrrec, desde l' extranger á casa nostra com ho designa lo nom de *claque*, veu francesa que s' aplica al soroll que 's produeix ab las maus al aplaudir com de costum, no imitarem sino que adulterarem lo tipo, convertintlo al que avist veurém en la present silueta.

Acostuma la empresa teatral á entendres ab un individuo que se l' designa ab lo nom de *gefe de la claca*.

Aquest subjecte per regla general es un que 's guanya la vida los dematins tallant carn de moltó á la Boqueria ó altre ofici que li permet tenir bona colla d' horas vagativas.

La empresa de tal ó qual teatro li dona un cert número d' entradas diarias y res més. Pocas vegadas se li designa un petit sou y sols confia arreplegar alguna ganga del tenor qu' infundeix als artistas y als autors.

Ell no te més que comunicar las *desacertadas* instruccions y donar una targeta d' entrada á un individuo que 's presta de bon grat á anar de franch al teatro cada nit.

Ja tenim aquí la silueta.

Es un minyó de 16 á 20 anys. Trevalla de lampista. Coneixia 'l teatro no més que de nom. Li digué un amich seu, que 's manyá, que si volia anar cada nit á applaudir á un teatro, podria entrarhi de franch. No titubejá en afirmar y li respondieron que á l' endemà á cuarts de vuit sigüés á la porta, que 'l *gefe* d' ells li donaria una entrada.

Desde aqueil dia que correspon al *honorable cos*.

Més curt de gambals encare que 'l seu *gefe*, ni entent lo qu' es art, ni molt menos los misteris de la oportunitat.

Desentona més que 'l cómich més dolent de la companyia que actúa en lo teatro ahont ell va.

Com que sab qu' hi entra per applaudir, n' ha arrivat á serne tan práctich que, fent cassoleta ab las mans y, com ell diu, *picant sola*, treu una sonoritat suficient per aixordarre á ell mateix, per quin moju no arriba á ferse càrrec del mal efecte que produueix, ni dels èxits vritat que sofoca, perque l' espectador que de deuó s' entussiasma, deixa d' applaudir al considerar que hi ha qui fa per ell sa feyna sis vegadas.

Acostumat á sobressurtir, té cara groixuda pera no fer cas dels crits d' *arrós... arrós...* que algú del públich li crida quan se posa massa en evidència.

Lo dia d' estreno va perdut, no sab ahont ni quan té de manifestarre y ab l' afany d' applaudirlo tot, perjudica als artistas, á la empresa y fins moltes vegadas al pintor, si l' obra es d' espectacle. Com que al teatro s' hi coloca malament, ni sab lo que passa al escenari y molts cops aplaudeix una decoració composta de trossos vells del magatzém de la casa, y altres li passa per alt alguna bonica concepció surtida del talier del esenógrafo.

Quan ja te la cosa per la mà, sab just los passatges en que s' la de applaudir y ho fà tan bé que si alguna nit aquells passatges per un motiu qualsevol espifian, no hi fà ré, ell aplaudeix ab lo mateix entussiasme; en canvi com que no s' extremita, si algun artista ha estat il·ludit en alguna frasse, mohiment ó nota, ell no s' ha mogut de la consigna de que 'n aquell *tres no s' ha de applaudir res*.

Ho fa ab tant dissimulo que 's coloca agrupat ab los seus á dalt, á un costat del escenari. Allá, allá es ben vist. Perque ell està convensut que no sols se 'l te de sentir, sino que 'ls artistas, empresari y *gefe* l' han de veure. Y s' hi conserva tant atent, que ni escolta la funció, ni sab lo que fan y si es al contrari, en tot cas es en espera d' una frasse ó xiste qu' ell pugui, ridiculiantla, adelantarse al artista que ha de pronunciarla.

¡Com que 's considera casi com de la familia!

A' públich, no li faria res que hi hagués *claque*; lo que voldria es no adonarsen.

Es per l' istil de lo que 'ls passa als actors quan veuen que han de surtit perque ells sols així ho exigeixen.

Com que ho fan tan malament á tothom molestan.

Fins parlantne l' altre dia ab un dels que tiran lo teló de boca, va dirme:

—Quan hem d' aixecar-lo perque son ells sols los que ho demanan, creguim, talment sembla que 'l teló pesi 'l doble.

J. XIMENO PLANAS.

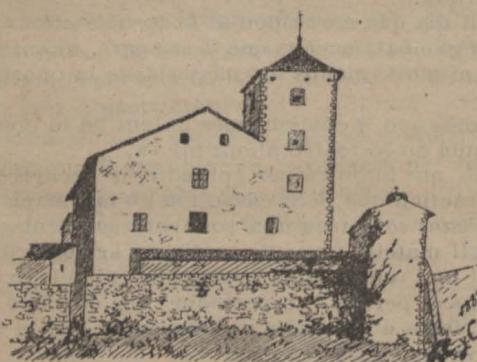
MARINESCA

Ab lo amor en crua guerra,
pera traurel de mon pit,
he recorregut ardit
mar y terra.

JOSEPH CORTILS Y VIETA.

CATALUNYA PINTORESCA

Bellpuig — Casa Altarriba.

SERVEY DE FORA

MATARÓ.—En l' Ateneo de la Classe Obrera, dissapte passat se doná funció, posant en escena lo celebrat drama «Muralla de Ferro» y la pessa «Una senyora sola.» —O.

SABADELL.—Diumenge per la tarde, en l' Associació de Catòlichs, se doná altre representació de l' aplaudida sarsuela «Del Municipi al mar.» —Ll.

BADALONA.—Divendres á la nit, en lo teatro Badalonés se doná una representació del popular drama català «D. Joan de Serrallonga.» Al endemà se doná una funció composta de las sarsueletas «¡Dorm!» y «Primer jo...» y de las pessas «Per contradicció», publicada fa poch en aquest periódich y «Lo pronunciament.»

En lo Zorrilla diumenge se representá la pessa «Sense argument.» —P.

ESPARRAGUERA.—Dissapte passat se posá en escena en la societat «El Poryvenir Esparraguense», lo drama «Combats del cor» ab un desempenyo mes que regular, finalisant ab un gran ball de Societat, quin programa executá l' orquestra d' aquesta vila «Los Munners.» La numerosa concurrencia sortí molt satisfeta d' aquesta funció familiar.—F. B.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—En lo Centre Catòlich Eulaliense se posaren en escena lo dia 8, la sarsuela *Lo allotjat* y una pantomima, essenthi molt aplaudits los joves Srs. Casas, Aloy, Laffite, Amburc, Sardá, Capella, Carrió (G), Vilar, y també la Sra. Blanchar, per la part musical. La concurrencia sortí molt satisfecha.—T. C.

VICH.—En lo Centre Industrial de aquesta ciutat, la companyia de sarsuela que hi actúa baix la batuta del reputat mestre D. Lluís G. Jordà y com a directò d' escena D. Joseph Guasch, figuranthi las notables primeras tipes D.a Dolors Valor, Dolors Simó y lo barítono senyor Toldos, son molt celebrats; veient las representacions molt concorregudas y aplaudidas.

Dintre de pochs días se posarán en escena les sarsuetas «Guardiola» y «¡Dorm!»

En lo Teatre Ausonense lo dissapte pròxim passat va tenir lloc una extraordinaria funció per la companyia d' aficionats del Casino La Unió Comercial Vicens. Po saren en escena lo drama català «Lo timbal del Bruch», qual desempenyo fou regular, distingintse los senyors Anglada, Parnau, Vilar y Aguilar, secundats per las Sras. Bosch y Prats. Lo senyor Soler no estigué gaire acertat, denotant escassos coneixements escènichs.

Va acabar la funció la xistosa comèdia de Frederich Soler, «Lo Jardi del general», ab cual obra va distingirsi en gran manera lo senyor Parnau.

Pròximament s' estrenarà un nou teatre en la Societat pajaril y de pescadores «La Primitiva»; forman part del programa del dia del estreno, las comedias catalanas «Sebas al cap» y «De gorras».

AMOROSA

Recordas que 'ls dos jugavam
quan eram molt petitets,
y tan prompe 'ns barallavam,
com reyam y acariciavam
fentnos dolços petonets?

Mes are dos anys cumpreixen
que 'ls dos separats vivim,
y nostres cors se daleixen
per veurés; y s' estremeixen
al sentir lo mot «*T' estim!*»

¡Ten espera hermosa aymia,
que de nou podrém gosar,
que 's propet lo felis dia,
que ton ánima y la mia
per sempre haurém de juntar!!

Recordo que 'ls dos jugavam
y quan eram mes grandets
á la *danza* 'ls dos anavam
y tú y jo sempre ballavam
y no 'ns feyam petonets.

SALVADOR BORRUT Y SOLE.

TEATROS LOCALES

LICEO.—Dissapte passat comensá la temporada del present hivern en lo gran teatro.

La nova ópera *L' amico Fritz*, del Mtre. Mascagni obtingué l' aprobació de nostre públic demostrant especialment son agrado pera l' duo de tiple y tenor en lo segon acte, y per l' preludi de orquestra al comensar l' acte tercer.

ROMEA.—Pròximament tindrán lloc los estrenos de *La bojeria y Tocats de l' ala*.

Ahí vespre degué celebrarse la funció a benefici del popular actor genèrich D Iscle Soler ab las bonicas produccions *Lo pubill y Qui compra maduixas!*

NOVETATS — Com més ha anat saborejant nostre públich, la última obra de Guimerà, *Maria Rosa*, més ha vingut confirmantse la opinió de que aquesta formarà cap de llista, entre sas millors produccions. Y cal fer constar lo molt que ha sigut objecte de discussió la desgraciada apreciació d' alguna part de la prensa essentne, especialment, porta-batuta, «La Epoca» de Madrid, referent al final del segon acte, en que ha tingut lo desacert de medir diferencies de nonra entre la dona noble y la obrera.

Aquella situació en los dos cassos será igualment prejudicial pera la dona que trepitja alfombras com per la que frega rejolas, y si diferencia pot haverhi, sera mes aviat en perjudici d' aquesta, ja qu' entre 'ls del seu bras, no s' acostuma á prodigar deshonras á cau d' aurella y si á crit pelat y sense embullis, dels dits formes socials.

TIVOLI. — Per avuy está anunciad l' estreno de la parodia *Los celos de la Coloma ó baralla de dos guapas per un jove comprimit*, original de dos aplaudits autors de aquesta ciutat.

ELDORADO — Dimars la 300 de *E'l duo de L'Africana*, obra també de sort pera aquest teatro.

Se preparan algunas novetats ab l' estreno aquí, de algunas obras que últimament ho han sigut á Madrid ab bon èxit.

LABRUGUERA.

ROMAS

Comensa en lo folletí d' avuy, la publicació de la bo nica joguina «La Casamentera», original del celebrat autor dramàtic D. Conrat Roure.

Aquesta comèdia, com ja recordarán nostres lectors, fa poch se verificá son estreno en lo teatro Romea, havent sigut tan ben rebuda, que ha quedat de repertori de la casa, ahont es molt celebrada cada vegada que 's posa en escena.

La publicació de «La Casamentera» quedará llesta en lo número vinent.

Seguirá després la bella tragedia en tres actes, «Las esposallas de la morta», original del poeta, gloria de nostra terra, Excm. D. Victor Balaguer.

—En lo número 151 se publicarà, ocupantlo casi en totalitat, lo poema «La Terraire», premiat en lo XIII Concurs d' aquest periòdic, quin trevall, que ha resultat ésser original de D. Francisco Bonet Carrasco, aquesta Redacció té plena confiansa en que serà pronte classificat entre 'ls primers de nostra literatura patria.

Anirà ilustrat ab composicions de Manuel Bonet Carrasco.

—Lo consell general del «Centre Català» d' aquesta ciutat, va celebrar la darrera sessió la vetlla del dia 5 del actual. En dita sessió va confirmarse l' acort de disolució del «Centre» y va nombrarse una comissió liquidadora pera realisar los crèdits y pagar los deutes socials.

CATALUNYA PINTORESCA

Piazza de Cassà de la Selva

—Dilluns vinent, en lo teatro Novetats, se donarà la funció á benefici de D. Enrich Borrás, primer director y distingit actor catalá. Las obras escollidas son: «Maria Rosa», «De dos un» y «Mestre Olaguer».

—En lo Círcul Tradicionalista de Gracia demá diumenge, se posarà en escena lo drama en tres actes «Lo Contramestre» y la pantomima «Los trabucaires», baix la direcció del pierrot Joseph Canellas.

—S' assegura que D. Angel Guimerá s'ha compromés á entregar una nova obra, que traduhida per l' eminent Echegaray, pugui estrenarse l' any vinent á Madrid, ab las mateixas condicions que 'n lo present lo ha sigut «Maria Rosa».

—En la teatro Novetats se treballa activament pera posar aviat en escena, una nova producció del popular escriptor C. Gumá. Se tracta d' una important revista en tres actes y alguns quadros, titulada «La gran reforma».

—Per ahí vespre s' anuncia en lo teatro Romea la tercera funció de benefici de la preseant temporada. Ho sigué á nom del celebrat artista Iscle Soler, y formá son programa dues importants produccions catalanas.

CUL DE SACH

En un enraig d' aficionats:

—(Recitant.) ¡Si! ¡Has deshonrado mis metros!...

—¿Y ara? Qu' empatollas.

—Burro, ja sé 'l que 'm dich. ¿No veus que aquest drama es antich, y ara ja no s' hi conta per canas?

CATALUNYA

Apunte del poble Vall de neu

Epigramas

Entre sos companys l' Aleix
l' altre dia s' alabava
que 'l treball tan estimava
com las festas aburreix.

Donchs jo may hauria dit,
—ab sorna li digué 'n Mena,—
que fer festas.... á una nena
ho tinguessis aburrit.

Assistí en un casament
lo jermá de la Gertrudis,
y al se 'n lo precis moment
de donar lo cumpliment
als que poch feya eran nuvls
al home primé enprenguè,
y aixecant un xich la veu,
ab gran aplom li digué:
«Per molts anys las pugui fe
obras aixis devant men.

P. ROVELLAT.

ERIGMAS

XARADA

Apellido *hu segona*,
dos inversa, mineral;
un carrer de Barcelona
trovarás en mon *total*.

JOAN J. AVELLI.

LOGOGRIFO AGRICOL

All bleda col nap rabe raim seba vessa.—Figura geométrica.
Raim nap vessa vessa col rabe nap.—Animal.

Nap raim seba col vessa nap.—Animal.

All col nap rabe nap.—Poble català.

Bleda col all nap.—Nom de dona.

Seba vessa vessa.—Part del cos humà.

Vessa nap.—Musical.

Bleda.—Consonant.

All seba.—Pronom personal.

Raim nap all.—Animal.

Bleda nap all nap.—Animal.

Raim bleda col vessa vessa.—Animal.

Vessa nap seba bleda col nap.—Carrer de Barcelona.

Rabe nap all nap vessa col nap.—Nom de dona.

Col raim seba nap vessa all nap all.—Plaça de Barcelona.

MARTINGALA.

Solucions insertades en lo número 148

XARADA I.—Se-ra-fi-na.

» II.—Ro-sal

GEROGLIFICH.—Qui més hi fà més hi pert.

Imp. Alsina y Clós Muntaner, 10.

En lo número 151, publicació del poema

LA TERRAIRE
PREMIAT EN LO XIII PETIT CONCURS